

Nadležnost - Francuska

SADRŽAJ

- 1 Moram li tužbu podnijeti redovnom građanskom sudu ili specijaliziranom sudu (npr. sudu za radne sporove)?
- 2 Ako je predmet u nadležnosti redovnih građanskih sudova (odnosno ako ti sudovi imaju odgovornost za takve predmete), kako doznati kojem sudu treba podnijeti tužbu?
 - 2.1 Postoji li razlika između nižih i viših redovnih građanskih sudova (npr. okružnih sudova kao nižih sudova i regionalnih sudova kao viših sudova), a ako postoji, koji je sud nadležan za moj predmet?
 - 2.2 Mjesna nadležnost (je li sud u gradu A ili gradu B nadležan za moj predmet?)
 - 2.2.1 Osnovno pravilo mjesne nadležnosti
 - 2.2.2 Iznimke u odnosu na osnovno pravilo
 - 2.2.2.1 Kada mogu odabrati između suda u mjestu u kojem tuženik živi (sud određen primjenom osnovnog pravila) i drugog suda?
 - 2.2.2.2 Kada moram odabrati neki drugi sud, a ne onaj u mjestu u kojem tuženik živi (sud određen primjenom osnovnog pravila)?
 - 2.2.2.3 Mogu li stranke same dodijeliti nadležnost sudu koji inače ne bi bio nadležan?
- 3 Ako je predmet u nadležnosti specijaliziranih sudova, kako doznati kojem se sudu moram obratiti?

1 Moram li tužbu podnijeti redovnom građanskom sudu ili specijaliziranom sudu (npr. sudu za radne sporove)?

Organizacija francuskog pravosuđa podrazumijeva suživot dviju vrsta sudova: upravnih i redovnih sudova.

Svaku kategoriju čini struktura na tri razine.

U prvoj kategoriji presude donose upravni sudovi opće nadležnosti (*tribunaux administratifs*) te različiti specijalizirani upravni sudovi; te se presude osporavaju pred žalbenim upravnim sudovima (*cours administratives d'appel*). Konačno, te presude podliježu reviziji Državnog vijeća (*Conseil d'Etat*).

U drugoj kategoriji prvostupanjske odluke donose regionalni sudovi opće nadležnosti (*tribunaux de grande instance*) te niz drugih sudova čije ovlasti utvrđuje zakonodavac. Te se odluke mogu osporavati pred žalbenim sudovima (*cours d'appel*), koje čini nekoliko odjela (za građanske, socijalne, trgovačke i kaznene postupke). Protiv presuda sudova moguće je podnijeti žalbu pred Kasacijskim sudom (*Cour de cassation* – koji čini nekoliko odjela strukturiranih na temelju području navedenih za žalbene sudove).

Sudovi se dijele kako slijedi:

Upravni sudovi:

- Državno vijeće (1)
- Žalbeni upravni sudovi (8)
- Upravni sudovi (42)

Redovni sudovi:

- Kasacijski sud (1)
- Žalbeni sudovi (36)
- Vrhovni žalbeni sud (1)
- Regionalni sudovi (164) [od kojih je 16 nadležno za trgovačke stvari]
- Prvostupanjski sudovi (4) [od kojih su dva nadležna za trgovačke stvari]
- Sud za maloljetnike (155)
- Sudovi za predmete u području socijalne sigurnosti (114)
- Okružni sudovi (307)
- Radni sudovi (*conseil de prud'hommes*) (210)
- Sudovi za radne sporove (6)
- Trgovački sudovi (134)

Specijalizirani redovni sudovi jesu:

- Okružni sud sudi u najčešćim sporovima. U načelu donosi presudu o svim zahtjevima koji se odnose na iznose do 10 000 EUR. Nadležan je i za donošenje presude u određenim posebnim sporovima (neplaćene zakupnine, ovrha nad plaćom, izbori strukovnih predstavnika, kredit u području prava potrošača).
- Trgovački sudovi nadležni su za sporove među trgovcima, kreditnim ustanovama ili između tih dviju vrsta poduzeća te za sporove koji se odnose na trgovačka društva, kao i sporove koji se odnose na komercijalne transakcije između svih osoba te financijske poteškoće između poduzeća (sudska likvidacija i sudski nadzirani insolventni postupak itd.);
- sudovi za poljoprivredno zemljište (*tribunaux paritaires des baux ruraux*) nadležni za sporove među zakupnicima i vlasnicima poljoprivrednog zemljišta (zakup, napolica itd.);
- radni sud (*conseil des prud'hommes*) nadležan je za sve sporove između zaposlenika i poslodavaca obuhvaćene pojedinačnim ugovorom o radu privatnog prava;
- do datuma utvrđenog uredbom, a najkasnije do 1. siječnja 2019. sud za predmete u području socijalne sigurnosti nadležan za sporove koji proizlaze iz primjene zakonodavstva i propisa o socijalnoj sigurnosti i poljoprivrednom uzajamnom osiguranju; od datuma utvrđenog uredbom, a najkasnije 1. siječnja 2019. ti sporovi bit će obuhvaćeni nadležnošću posebno određenih regionalnih sudova;
- do datuma utvrđenog uredbom, a najkasnije 1. siječnja 2019. sudovi za sporove u području onesposobljenosti za rad (*tribunaux du contentieux de l'incapacité*) nadležni su za sporove koji se odnose na onesposobljenost ili stupnjeve onesposobljenosti, trajnu onesposobljenost i nesposobnost za rad; od datuma utvrđenog uredbom, a najkasnije 1. siječnja 2019. ti sporovi bit će obuhvaćeni nadležnošću posebno određenih regionalnih sudova;
- sudovi za vojne mirovine nadležni su za sporove u području vojnih mirovina.

2 Ako je predmet u nadležnosti redovnih građanskih sudova (odnosno ako ti sudovi imaju odgovornost za takve predmete), kako doznati kojem sudu treba podnijeti tužbu?

2.1 Postoji li razlika između nižih i viših redovnih građanskih sudova (npr. okružnih sudova kao nižih sudova i regionalnih sudova kao viših sudova), a ako postoji, koji je sud nadležan za moj predmet?

Podjela nadležnosti između regionalnih, okružnih i lokalnih sudova prethodno je utvrđena, pri čemu valja napomenuti da su, u slučaju da nadležnost nije posebno dodijeljena drugim sudovima, regionalni sudovi nadležni sudovi općeg prava.

- Okružni sudovi nadležni su za donošenje presuda u sporovima vrijednosti od najviše 10 000 EUR te neograničene vrijednosti u određenim stvarima kao što su potrošačko pravo, skrbništvo nad odraslima i najam stambenih prostora.
- Regionalni sudovi nadležni su za sve druge građanske sporove koji nisu obuhvaćeni jurisdikcijom ostalih sudova, osobito u području obiteljskog prava.

2.2 Mjesna nadležnost (je li sud u gradu A ili gradu B nadležan za moj predmet?)

2.2.1 Osnovno pravilo mjesne nadležnosti

Nadležni sud načelno je sud u mjestu boravišta tuženika. Svrha je tog pravila pružanje stupnja zaštite tuženika jer će im biti lakše braniti se na sudu koji je najbliži njihovu domu.

Ako je tuženik fizička osoba, nadležan je sud u mjestu u kojem ima prebivalište ili boravište. Ako je tuženik pravna osoba (trgovačko društvo, udruga), nadležan je sud u mjestu njegova poslovnog nastana, najčešće u mjestu registriranog sjedišta. U nekim slučajevima glavno mjesto poslovanja razlikuje se od sjedišta. U takvim je slučajevima moguće obratiti se sudu u glavnom mjestu poslovanja. Za velike kompanije s nekoliko podružnica može biti nadležan sud u mjestu jedne od podružnica.

2.2.2 Iznimke u odnosu na osnovno pravilo

2.2.2.1 Kada mogu odabrati između suda u mjestu u kojem tuženik živi (sud određen primjenom osnovnog pravila) i drugog suda?

- Ugovori: tužitelj može podnijeti tužbu u mjestu prebivališta tuženika ili, ovisno o naravi ugovora, u mjestu pružanja isporuke robe ili mjestu pružanja usluga.
- U slučaju odgovornosti za štetu ili u građanskoj tužbi u okviru kaznenog postupka: tužbu je moguće pokrenuti pred sudom u mjestu boravišta tuženika ili pred sudom u mjestu u kojem je pretrpljena šteta ili u kojem se odvio štetni događaj.
- U stvarima povezanim s nekretninama: tužitelj može podnijeti tužbu pred sudom u mjestu u kojoj se nalazi nekretnina.
- U stvarima povezanim s uzdržavanjem ili doprinosom bračnim troškovima: tužitelj može birati između nadležnosti suda u mjestu boravišta tuženika ili mjestu boravišta vjerovnika, odnosno suda u mjestu u kojem živi sam tužitelj.
- U potrošačkim sporovima: potrošači se mogu obratiti sudu u mjestu u kojem su živjeli u trenutku sklapanja ugovora ili nastanka štetnog događaja.

2.2.2.2 Kada moram odabrati neki drugi sud, a ne onaj u mjestu u kojem tuženik živi (sud određen primjenom osnovnog pravila)?

- U sporovima o naknadi za uzdržavanje ili kompenzacijskoj naknadi: nadležan je sud u mjestu boravišta supružnika s pravom uzdržavanja ili roditelja koji je glavni pružatelj skrbi djeci, čak i ako su punoljetna.
- Razvod: nadležan je sud u mjestu boravišta obitelji. Ako supružnici žive odvojeno, nadležan je sud u mjestu u kojem žive djeca. Ako supružnici nemaju djece, nadležan je sud u mjestu boravišta tuženika.
- Nasljeđivanje: nadležan je sud u mjestu posljednjeg boravišta pokojnika.
- U stvarima povezanim s nekretninama: nadležan je sud u mjestu u kojem se nalazi nekretnina.
- Najam stambenog prostora: nadležan je sud u mjestu u kojem se nalazi nekretnina.

2.2.2.3 Mogu li stranke same dodijeliti nadležnost sudu koji inače ne bi bio nadležan?

Svi specijalizirani sudovi imaju isključivu nadležnost, a prigovore nenadležnosti moraju pokrenuti sami sudovi po službenoj dužnosti. Jedina mogućnost obraćanja sudu koji inače nije nadležan proizlazi iz izbora između regionalnih sudova i okružnih sudova u pitanjima za koja nemaju isključivu nadležnost.

Sve odredbe ugovora koje odstupaju od pravila o teritorijalnoj nadležnosti i dodjeli načelno su ništavne, osim u ugovorima između dvaju trgovaca, pod uvjetom da je ta odredba vrlo jasno utvrđena.

3 Ako je predmet u nadležnosti specijaliziranih sudova, kako doznati kojem se sudu moram obratiti?

- Trgovački sud: nadležni je sud načelno sud u mjestu boravišta tuženika. U pitanjima koja se odnose na štetne radnje nadležan je sud u mjestu počinjenja štetne radnje ili u jurisdikciji u kojoj je pretrpljena šteta.
- Sud za poljoprivredno zemljište: nadležan je sud u mjestu u kojem se nalazi nekretnina.
- Radni sud: zaposlenik se može obratiti radnom sudu u mjestu u kojem se nalazi poslovna jedinica u kojoj obavlja svoj posao, u mjestu u kojem je sklopljen ugovor ili u mjestu u kojem njegov poslodavac ima sjedište. Ako se rad obavlja izvan poslovne jedinice, valja se obratiti radnom sudu u mjestu boravišta zaposlenika.
- Sud za predmete u području socijalne sigurnosti (do datuma utvrđenog uredbom, a najkasnije 1. siječnja 2019.): načelno je nadležan sud u jurisdikciji u kojoj korisnik ima prebivalište ili u mjestu domicila predmetnog poslodavca ili sjedišta tuženika u slučaju sukoba između subjekata koji imaju sjedište u različitim jurisdikcijama.

Poveznice

[Stranica Ministarstva pravosuđa](#)

[Stranica Legifrance](#)

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJNI-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 23/07/2018